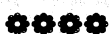

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๗๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เล่มที่ ๑

คำกล่าวปฐมนิเทศ
เนื่องในโอกาสเปิดการบรรยายภาคสอง สมัยที่ ๗๖
ปีการศึกษา ๒๕๖๖
โดย
นายศักดิ์ดา ช่วงรังษี
เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

วันนี้เป็นการเปิดบรรยายเนติบัณฑิต ภาคสอง สมัยที่ ๗๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นวันแรก ในนามของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาขอต้อนรับนักศึกษาทุกคนกระหม่อม นายศักดิ์ดา ช่วงรังษี เลขาธิการ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภามีเรื่องที่จะแจ้งให้นักศึกษาทราบดังนี้

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ได้ทำการสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิต ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ไปแล้วนั้น คณะกรรมการตรวจข้อสอบได้ทำการตรวจข้อสอบเสร็จแล้วและได้ประกาศผลสอบ ดังนี้

๑. กลุ่มวิชากฎหมายอาญา สัมผัสสอบจำนวน ๑๒,๙๙๐ คน มีผู้เข้าสอบจำนวน ๘,๐๗๕ คน มีผู้สอบได้จำนวน ๒,๔๒๒ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๙)

ผู้ที่คะแนนสูงสุด ชื่อ นายภัทรนันท์ สงศรีจันทร์ สำเร็จการศึกษานิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สอบได้ ๘๔.๕ คะแนน

๒. กลุ่มวิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สัมผัสสอบจำนวน ๑๑,๙๘๑ คน มีผู้เข้าสอบจริงจำนวน ๗,๐๗๖ คน มีผู้สอบได้จำนวน ๒,๕๓๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘๘)

ผู้ที่คะแนนสูงสุด ชื่อ นางสาวธนัชชา ไชคชนะวรภิตกุล สำเร็จการศึกษานิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น สอบได้ ๘๐ คะแนน

การแต่งกายของนักศึกษา นักศึกษาทุกคนเมื่อมาที่สำนักอบรมฯ จะต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเป็นการเคารพสถาบัน เคารพครูบาอาจารย์ อีกทั้งยังเป็นสง่าราศีแก่นักศึกษาเองด้วย ใครที่ได้พบเห็น ก็จะยกย่องชมเชย

วิธีการตรวจสอบของเนติบัณฑิตยสภา เพื่อให้การตรวจให้คะแนนเป็นไป ด้วยความรอบคอบและเป็นแนวทางเดียวกับการตรวจให้คะแนนการสอบบรรจุเป็น ข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการอัยการ ตามระเบียบสำนักอรรถกรมศึกษากฎหมายแห่ง เนติบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการตรวจให้คะแนนการสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

การตรวจให้คะแนนคำตอบแต่ละข้อให้กรรมการผู้ตรวจซึ่งประกอบด้วยกรรมการ ผู้ตรวจให้คะแนนอย่างน้อยสองคนตรวจและให้คะแนนคำตอบตามหลักเกณฑ์การตรวจ และให้คะแนนที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ และให้ผู้สอบได้คะแนนตามค่าเฉลี่ยที่คำนวณจาก คะแนนที่กรรมการผู้ตรวจแต่ละคนกำหนดในกรณีที่กรรมการผู้ตรวจให้คะแนนในข้อนั้น ๆ ต่างกันตั้งแต่สี่คะแนนขึ้นไป ให้เลขาธิการสำนักอรรถกรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา แต่งตั้งกรรมการอีก ๑ คน เพื่อให้เป็นผู้ตรวจและให้ถือการให้คะแนนใหม่เป็นที่สุด

การเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดลำดับผู้สอบได้เป็นเนติบัณฑิต ตามระเบียบ สำนักอรรถกรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาว่าด้วยนักศึกษา การสอน การสอบไล่ วินัยและมรรยาท พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๑๐ วรรคท้าย การประกาศผลสอบความรู้ชั้น เนติบัณฑิตให้เรียงลำดับตามคะแนนรวมทั้งภาคหนึ่งและภาคสองของสมัยการศึกษา เดียวกัน ลำดับต่อมาหลังจากนั้นให้เรียงตามคะแนนรวมทั้งสองภาค ซึ่งมีผลใช้บังคับมา ตั้งแต่สมัยที่ ๗๐ เป็นต้นไป

การบรรยาย สำนักอบรมฯ ได้จัดให้มีการบรรยาย ภาคปกติ ตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา ๘.๐๐ น. ถึง ๑๖.๐๐ น. ภาคค่ำตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา ๑๗.๐๐ น. ถึง เวลา ๑๙.๕๐ น. และวันเสาร์ เวลา ๙.๐๐ น. ถึง ๑๖.๕๐ น. เพื่อ เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกฟังการบรรยายตามสะดวก เนื่องจากนักศึกษาบางคนจะต้อง ปฏิบัติปฏิบัติหน้าที่การงานในเวลาราชการ แต่สำหรับการเข้าฟังการบรรยายภาคค่ำ นักศึกษาต้องมาสมัครเรียนต่างหาก

ภาคปกติ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึงวันศุกร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๗ เริ่มบรรยายเวลา ๘.๐๐ ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา นักศึกษา ที่สมัครเรียนภาคปกติสามารถรับฟังการบรรยายได้ ณ ห้องบรรยายกรมหลวงราชบุรี ดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เท่านั้น

ภาคค่ำ วันจันทร์ถึงวันเสาร์ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึง วันเสาร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๗ เริ่มบรรยายวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๙.๕๐ นาฬิกา และวันเสาร์ เวลา ๙.๐๐ ถึง ๑๖.๕๐ นาฬิกา นักศึกษาที่สมัครเรียนภาคค่ำ สามารถรับฟังการบรรยายได้ ๒ ทาง คือ

๑. รับฟังการบรรยาย ณ ห้องบรรยายกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔ อาคาร เนติบัณฑิตยสภา

๒. รับฟังการบรรยายทางระบบออนไลน์ ผ่านทางเว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา www.thethaibar.or.th และรับฟังย้อนหลังได้ไม่เกิน ๗ วัน นับจากวันถ่ายทอดการบรรยาย

การงดการบรรยาย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา มีการงดการบรรยายภาคปกติและภาคค่ำ ภาคสอง สมัยที่ ๗๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ดังนี้

๑. วันอังคารที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ (วันพ่อแห่งชาติ)
๒. วันจันทร์ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ (วันหยุดชดเชยวันรัฐธรรมนูญ)
๓. วันศุกร์ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ (วันหยุดตามมติคณะรัฐมนตรีเนื่องในเทศกาลขึ้นปีใหม่)
๔. วันเสาร์ที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ (วันหยุดตามมติคณะรัฐมนตรีเนื่องในเทศกาลขึ้นปีใหม่)
๕. วันจันทร์ที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ (วันขึ้นปีใหม่)
๖. วันเสาร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ (วันมาฆบูชา)
๗. วันจันทร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ (วันหยุดชดเชยวันมาฆบูชา)

กำหนดสอบภาคสอง

วันอาทิตย์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗ สอบกลุ่มกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

วันอาทิตย์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๗ สอบกลุ่มกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

นอกจากนี้เรื่องสุดท้ายซึ่งสำคัญมากที่สุดคือการไม่ทุจริตในการสอบ ในการสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติบัณฑิตนั้น หากนักศึกษาผู้เข้าสอบ กระทำการใด ๆ อันเป็นการทุจริตการสอบ เช่น นำวิทยุสื่อสารหรืออุปกรณ์โทรคมนาคมตำรากฎหมาย เอกสารเข้าไปในห้องสอบ เมื่อกรรมการผู้คุมสอบตรวจพบ นอกจากจะต้องถูกปรับตกแล้ว

คณะกรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาฯยังอาจพิจารณา
ลงโทษห้ามสอบครั้งใดครั้งหนึ่งหรือหลายครั้ง หรือสั่งให้ลบชื่อจากทะเบียน ตามระเบียบ
สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ว่าด้วยการสอบข้อเขียนความรู้ชั้นเนติ
บัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๙ และ ข้อ ๑๕ ซึ่งจะเป็นที่เสื่อมเสียแก่ตัวตัวนักศึกษา
เองด้วย นักศึกษาเนติบัณฑิตยสภาทุกคนพึงทราบว่าคุณค่าความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณสมบัติ
สำคัญของนักกฎหมาย อย่างกระทำการอันใดเป็นการทุจริตเป็นอันขาดจะเป็นการทำลาย
อนาคตของตนเอง ดังพระบรมราโชวาทที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพล
อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรให้ไว้ว่า “คุณธรรมข้อหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งท่านต้องปฏิบัติ
อย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ประเทศบ้านเมืองจะวัฒนาถาวรอยู่ได้
ก็ยอมอาศัยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐาน ท่านทั้งหลายจะออกไปรับราชการก็ดี หรือประกอบ
กิจการงานส่วนตัวก็ดี ขอให้มั่นอยู่ในธรรมทั้ง ๓ ประการคือ สุจริตต่อบ้านเมือง สุจริต
ต่อประชาชน และสุจริตต่อหน้าที่ ท่านจึงจะเป็นผู้ที่ควรแก่การสรรเสริญของมวลชน
ทั่วไป...” และพระราชดำรัสที่ว่า “ในการประกอบกิจการงานทั้งปวงนั้น ทุกคนต้องมีความ
ตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร ต้องรู้จักคิดพิจารณาด้วยปัญญาและความรอบคอบ ยึดมั่น
ในความสามัคคีและความซื่อสัตย์สุจริต ถือเอาประโยชน์ส่วนรวมเป็นจุดประสงค์สำคัญ
จึงจะสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำเร็จผลโดยสมบูรณ์ได้...”

ท้ายที่สุดนี้ จึงขอให้นักศึกษาเนติบัณฑิตทุกท่าน รักษาคุณธรรมและจริยธรรม
ในวิชาชีพกฎหมายไว้ด้วยความตั้งใจที่ดีนอกจากจะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต
ของการเป็นนักกฎหมายแล้ว ยังสามารถนำความรู้และความดีของตนไปอำนวยความสะดวก
ให้แก่ประชาชนและสังคมต่อไปด้วย

บทบรรณาธิการ

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยข้อหาพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ไม่ได้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ มาด้วย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนค่าช่อมรณณต์ที่ได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของจำเลยที่ใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายขณะขับรถยนต์ กระสุนปืนทะลุกระจกและตัวรถ ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๔๓/๒๕๖๖ (ประชุมใหญ่) คดีส่วนแพ่ง โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชดเช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนอันเนื่องมาจากการกระทำของจำเลยทั้งสองในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ซึ่งคดีอาญาพนักงานอัยการโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน คดีส่วนแพ่งโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอเรียกค่าเสียหายแก่ร่างกายและค่าช่อมรณณต์ของโจทก์ร่วม อันเนื่องมาจากการกระทำ ความผิดของจำเลยทั้งสองดังกล่าว กรณีจึงเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาในการพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ เมื่อข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาว่า จำเลยที่ ๑ ขับรถจักรยานยนต์มีจำเลยที่ ๒ นั่งซ้อนท้ายใช้อาวุธปืนยิงโจทก์ร่วมขณะขับรถยนต์ กระสุนปืนทะลุกระจกและตัวรถถูกโจทก์ร่วมที่แขนซ้ายเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมได้รับอันตรายสาหัส ต้องตัดแขนซ้ายและพิการไปตลอดชีวิต และรถยนต์ของโจทก์ร่วมได้รับความเสียหาย ถือได้ว่าเป็นการกระทำละเมิดแก่ร่างกาย และทรัพย์สินของโจทก์ร่วมจากเหตุการณ์หรือกรรมเดียวกัน จำเลยทั้งสองต้องร่วมกันใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้นแก่โจทก์ร่วม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๓๒ ที่ศาลล่างทั้งสองกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบชดเช้ค่าเสียหายแก่ร่างกายโจทก์ร่วมมานั้นชอบแล้ว ส่วนค่าเสียหายแก่ทรัพย์สินที่เป็นค่าช่อมรณณต์ของโจทก์ร่วมนั้น มีปัญหาว่า คดีนี้พนักงานอัยการโจทก์ไม่ได้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ซึ่งเกิดแก่รถยนต์

ของโจทก์ร่วมมาด้วย โจทก์ร่วมชอบที่จะยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกัน
ใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนค่าซ่อมรถยนต์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา มาตรา ๔๔/๑ ได้หรือไม่ ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า รถยนต์
ของโจทก์ร่วมได้รับความเสียหายเกิดจากการกระทำในเหตุการณ์หรือกรรมเดียวกับ
ความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนที่พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องขอให้
ลงโทษจำเลยทั้งสอง ถือเป็นกรกระทำละเมิดในเหตุการณ์หรือกรรมเดียวกัน คดีนี้
โจทก์ร่วมใช้สิทธิยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีที่พนักงาน
อัยการเป็นโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ซึ่งเป็น
บทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์จะช่วยให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายในทางแพ่งได้รับความสะดวก
รวดเร็วในการได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแพ่ง
เป็นอีกคดีหนึ่ง ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาจะได้เสร็จสิ้นไปในคราวเดียวกัน โดยให้ผู้ที่ได้รับ
ความเสียหายยื่นคำร้องเข้ามาในคดีอาญาดังที่ปรากฏในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๔๘
ความว่า เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการดำเนินคดีแพ่ง
ที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญาบัญญัติให้พนักงานอัยการมีเพียงอำนาจในการเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทน
ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์บางประเภทเท่านั้น ผู้เสียหายซึ่งได้รับความเสียหายจาก
การกระทำผิดของจำเลยต้องไปดำเนินคดีส่วนแพ่งเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนอื่นด้วยตนเอง
และต้องเสียค่าธรรมเนียมในการเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเป็นภาระยิ่งขึ้นให้แก่ผู้เสียหาย
ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ผู้เสียหายมีสิทธิ
ยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาทุกประเภทที่พนักงานอัยการ
เป็นโจทก์ต่อเนื่องไปได้เพื่อให้การพิจารณาคดีส่วนแพ่งเป็นไปโดยรวดเร็ว รวมทั้งยกเว้น
ค่าธรรมเนียมสำหรับการดำเนินคดีดังกล่าวเพื่อลดภาระให้แก่ผู้เสียหาย จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้ ดังนี้ แม้พนักงานอัยการโจทก์จะไม่ได้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย
ทั้งสองในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์มาด้วย แต่โจทก์ร่วมก็ได้ยื่นคำร้องขอให้บังคับ
จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นค่าซ่อมรถยนต์ ๑๕,๐๐๐ บาท คำร้อง

ของโจทก์ร่วมดังกล่าวแสดงโดยแจ้งชัดถึงความเสียหายของรถยนต์โจทก์ร่วมที่ได้รับอันเนื่องมาจากการกระทำโดยเหตุการณ์หรือกรรมเดียวกับความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและไม่ขัดหรือแย้งกับคำฟ้องในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ทั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ก็บัญญัติเพียงว่า ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำ ความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้ ไม่ได้บัญญัติถึงขนาดเป็นเงื่อนไขว่า ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาได้เฉพาะค่าสินไหมทดแทนในความผิดที่พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษเท่านั้น ดังนี้ เมื่อข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาว่า รถยนต์ของโจทก์ร่วมได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำในเหตุการณ์หรือกรรมเดียวกับความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ แม้พนักงานอัยการโจทก์จะไม่ได้ฟ้องขอให้ลงโทษในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ โจทก์ร่วมก็มีสิทธิยื่นคำร้องขอเรียกค่าช่อมรถยนต์เข้ามาในคดีอาญานี้ได้ที่ศาลล่างทั้งสองกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าช่อมรถยนต์แก่โจทก์ร่วมมานั้นชอบแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๖๓/๒๕๖๖ พนักงานอัยการโจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกระทำโดยประมาททำให้รถยนต์ของผู้ร้องที่ ๒ ได้รับความเสียหายและขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑, ๓๐๐ ผู้ร้องที่ ๒ ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนรถของผู้ร้องที่ถูกรถยนต์ของจำเลยชน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ อันเป็นความเสียหายในทางทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๒ เข้ามาในคดีนี้ได้

คำถาม เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนสิ้นสิทธิบังคับคดีตามคำพิพากษาแล้ว ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องซึ่งศาลอนุญาตให้สวมสิทธิเป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษาแทนจะนำคดีมาฟ้องลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ชำระหนี้ เช่นเดียวกับคดีก่อนได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๗๓/๒๕๖๖ คดีก่อนธนาคาร ก. (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องเรียกให้ พ. ชำระหนี้พร้อมบังคับจำนอง เป็นการฟ้องโดยใช้สิทธิในฐานะเจ้าหนี้สามัญและเจ้าหนี้จำนองเต็มตามสิทธิที่โจทก์ในคดีก่อนมีอยู่ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ พ. ชำระหนี้และบังคับจำนอง หลังจากนั้น ธนาคาร ก. (มหาชน) โจทก์ในคดีก่อนได้ออนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อ พ. ให้แก่โจทก์ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแทนโจทก์ในคดีก่อน เช่นนี้ โจทก์เป็นผู้สืบสิทธิที่อยู่ในฐานะเดียวกับโจทก์ในคดีก่อน เมื่อโจทก์ในคดีก่อนไม่ได้ร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาจนล่วงพ้นระยะเวลา ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ (เดิม) จึงสิ้นสิทธิที่จะบังคับคดีตามคำพิพากษาอีกต่อไป และการที่โจทก์ในฐานะผู้สืบสิทธิของโจทก์ในคดีก่อนนำเรื่องเดิมมาฟ้องจำเลยในคดีนี้และขอให้บังคับจำนองอีก ถือได้ว่าโจทก์และจำเลยคดีนี้เป็นคู่ความเดียวกันกับโจทก์และจำเลยในคดีก่อน คดีนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดเช่นเดียวกันกับคดีก่อนว่าโจทก์มีสิทธิบังคับจำนองทรัพย์สินจำนองนั้นหรือไม่ อันเป็นกรณีคู่ความเดียวกันหรือร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เป็นฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘ แต่ในชั้นนี้ไม่ปรากฏว่าหนี้จำนองระงับสิ้นไป สิทธิของโจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ผู้รับจำนองยังคงมีอยู่และยอมให้ยื่นต่อลูกหนี้จำนองได้

คำถาม ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าที่ดินพิพาทตกเป็นของจำเลยตามสัญญาขายฝาก โจทก์จะมาฟ้องจำเลยอีกว่าสัญญาขายฝากเป็นโมฆะกรรมได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๘๗/๒๕๖๖ คดีก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าโจทก์ทำสัญญาขายฝากที่ดินพิพาทแล้วไม่ได้คืนตามสัญญา ที่ดินพิพาทตกเป็นของจำเลย โจทก์ย่อมต้องผูกพันตามผลของคำพิพากษาในคดีก่อน การที่โจทก์กลับมาฟ้องใหม่เป็นคดีนี้อ้างว่าสัญญาขายฝากที่ดินพิพาทเป็นโมฆะกรรมเป็นการร้องฟ้องคดีที่ศาลในคดีก่อนได้วินิจฉัยและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ฟ้องคดีนี้ของโจทก์เป็นฟ้องซ้ำต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ